

ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการเขียนตำรา
ของคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก

นางสาว จินตนา กระแสชัย

002665

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

PROBLEMS OF THE UTILIZATION OF LIBRARY RESOURCES
FOR TEXTBOOK WRITING BY THE FACULTY MEMBERS
OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY,
PHITSANULOK CAMPUS.

Miss Jintana Krasaechai

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Library Science

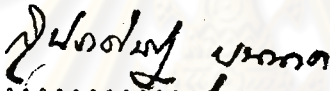
Graduate School

Chulalongkorn University

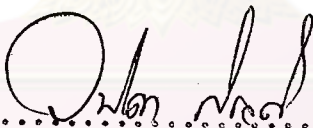
1981

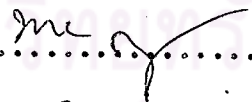
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการเขียนตำราของคณาจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก
โดย นางสาวจินตนา กระแสชัย
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์พรณพิมล กุลบุญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกันก

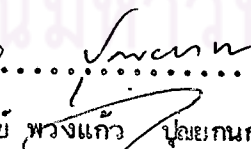
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วณิตา สุวรรดี)

.....กรรมการ
(อาจารย์พรณพิมล กุลบุญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกันก)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เจลียว พันธุ์สีดา)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดเพื่อการเขียนตำราของคณาจารย์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก
ชื่อนิสิต นางสาวจินตนา กระแสชัย
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ พรรณพิมล กุลบุญ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก
ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์
ปีการศึกษา ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาการใช้และปัญหาการใช้ทรัพยากรห้องสมุดในการเขียนตำรา ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณาจารย์ต่อทรัพยากรห้องสมุด การบริหาร และบริการของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงงานของห้องสมุดต่อไป นอกจากนี้ ยังมีจุดมุ่งหมายเพื่อรวบรวมบรรณานุกรมพร้อมทั้งบรรณนิทัศน์ของตำราที่คณาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งนี้ เขียนขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๒ - พ.ศ. ๒๕๖๓

ข้อมูลในการวิจัยได้จากแบบสอบถามที่ส่งให้คณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก ที่ปฏิบัติงานอยู่ระหว่างปีการศึกษา ๒๕๖๓ จำนวน ๔๔ คน

ผลของการวิจัยมีดังนี้คือ คณาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่าห้องสมุดมีความสำคัญต่อการเขียนตำราเป็นอย่างมาก และห้องสมุดที่คณาจารย์ใช้น้อยที่สุด คือ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ประเภทและจำนวนสิ่งพิมพ์ที่คณาจารย์ใช้ในการเขียนตำรามากกว่าสิ่งพิมพ์อื่น ๆ คือ หนังสือภาษาต่างประเทศ และหนังสือภาษาไทย (ที่ไม่ใช่หนังสืออ้างอิง) รองลงมาคือ สิ่งพิมพ์รัฐบาล และวารสารภาษาไทย ในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก เพื่อการเขียนตำรานั้น คณาจารย์เห็นว่าทรัพยากรห้องสมุดทุกประเภทมีความพอเพียงในระดับน้อย ส่วนทรัพยากรห้องสมุดที่มีไม่เพียงพอคือ วารสารภาษาต่างประเทศ

ปัญหาในการใช้ทรัพยากรห้องสมุดที่คณาจารย์ส่วนใหญ่ประสบคือ หนังสือที่ต้องการค้นคว้า ไม่มีในห้องสมุด ห้องสมุดไม่มีคู่มือช่วยกับทรัพยากรห้องสมุดบางประเภท ไม่ทราบว่าห้องสมุดมีเอกสาร อื่น ๆ เช่น สิ่งพิมพ์รัฐบาล จดสาร และโสตทัศนวัสดุ รวมทั้งไม่แน่ใจว่าจะมีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการค้นคว้า นอกจากนี้คณาจารย์ยังประสบปัญหาอาคารห้องสมุดคับแคบและอากาศร้อนอบอ้าว และคณาจารย์เห็นว่าบุคลากรห้องสมุดยังมีจำนวนไม่เพียงพอ

สำหรับบริการที่ห้องสมุดจัดขึ้นนั้นคณาจารย์เห็นว่ามีประสิทธิภาพปานกลาง และบริการที่คณาจารย์ต้องการให้ห้องสมุดจัดเพิ่มมากกว่าบริการอื่น ๆ ได้แก่บริการยืมระหว่างห้องสมุด บริการทำรายชื่อหนังสือใหม่พร้อมบรรณนิทัศน์ตามสาขาวิชา และบริการรวบรวมบรรณานุกรมเพื่อการค้นคว้าวิจัย ขอเสนอแนะ :-

๑. บรรณารักษ์ควรเพิ่มความร่วมมือกับคณาจารย์คณะต่าง ๆ ในการจัดหาทรัพยากรห้องสมุด ให้เพียงพอและตรงตามความต้องการของคณาจารย์ นอกจากนี้ห้องสมุดควรติดตามทางหรือติดตามหนังสือ เมื่อมีผู้ต้องการใช้หนังสือที่มีผู้ยืมไป สำหรับหนังสือที่มีผู้นำมาคืนก็ควรรับนำขึ้นชั้นโดยเร็ว และบรรณารักษ์ควรหมั่นตรวจตราชั้นหนังสือ เพื่อให้การจัดหนังสือชั้นชั้น เป็นไปตามลำดับที่ควรจะเป็น ถ้าหากหนังสือหายห้องสมุดควรพิจารณาถึงความต้องการของผู้ใช้ว่าบีบักน้อยเพียงใดแล้วจัดหาเพิ่มเติมตามความต้องการนั้น

๒. ห้องสมุดควรมีบุคลากรที่มีความรู้ทางบรรณารักษศาสตร์ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานห้องสมุดอย่างเพียงพอ

๓. ห้องสมุดควรพิจารณาติดตั้งพัดลมเพิ่มขึ้น เพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการถ่ายเทอากาศภายในห้องสมุด และการขยายอาคารหอสมุดควรทำตามมาตรฐานห้องสมุดมหาวิทยาลัยของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย

๔. ห้องสมุดควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น

๕. ตำราที่คณาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งนี้เขียนขึ้นส่วนใหญ่มีเนื้อหาทางด้านวิชาการศึกษาดังนั้นคณาจารย์จึงควรเขียนตำราในสาขาวิชาอื่น ๆ เพิ่มขึ้น และควรหลีกเลี่ยงการเขียนตำราที่มีเนื้อหาซ้ำซ้อนกับตำราเล่มอื่น ๆ ที่มีผู้เขียนไว้แล้ว

Thesis Title Problems of the Utilization of Library Resources
for Textbook Writing by the Faculty Members of
Srinakharinwirot University, Phitsanulok Campus.

Name Miss Jintana Krasaechai

Thesis Advisor Acharn Panpimon Koonlaboon
Assistant Professor Puangkaew Poonyakanoke

Department Library Science

Academic Year 1981

ABSTRACT

The purposes of this research are: to study the utilization of library resources and its problems in textbook writing by the faculty members of Srinakharinwirot University, Phitsanulok Campus; and to obtain their opinions and recommendations toward library resources, library administration and the services offered by this library. The research findings will be used as a guideline for library improvement. In addition, a list of annotated bibliography of textbooks written by the faculty members during 1969-1980, was compiled.

The data for this research was obtained from the questionnaires answered by 89 faculty members who have been working in the 1980 academic year.

The research findings are as follows: Most of the faculty members agreed that libraries were very important for textbook writing, and the most frequently used library was Srinakharinwirot Phitsanulok University Central Library. Types and amount of

publications cited in their works were foreign and Thai textbooks (not reference books), government publications, and Thai periodicals respectively.

In using the library resources for textbook writing, the faculty members thought that all types of library resources were less adequate, while foreign periodicals particularly were not adequate.

Problems faced by most of the faculty members in utilizing the library were: lack of needed books; lack of some searching guides; no awareness of the available resources such as government publications, pamphlets and audio-visual materials; and being uncertain if the needed data was available. The small size of the library, heat, and insufficient staff were among other problems.

The efficiency of the library services was at the average level. The respondents, therefore, needed more services in: interlibrary loan; a subject list of new publications with annotations; and other bibliographic services.

Recommendations:-

1. Cooperation among librarians and faculty members in acquisition should be increased in order to fulfil the needs of the faculty members and to get sufficient resources. Furthermore, the library should immediately reclaim the books on loan when they are needed, and those returned books should be shelved at once. The librarians should check the shelves regularly to make sure that

books are arranged properly. For lost books, the library should consider the users' needs and reacquire them according to the needs.

2. More professional and non - professional staff are needed.

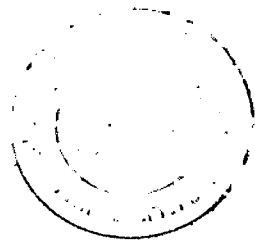
3. More electric fans should be installed in order to provide ventilation in the library. The extension of the library building should be done according to the university library standard set by the Thai Library Association.

4. Public relations of the library should be improved.

5. Most textbooks written by the faculty members are about education. Therefore, more textbooks in other fields should be written as well. Moreover, répetition of the contents in certain areas should be avoided.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

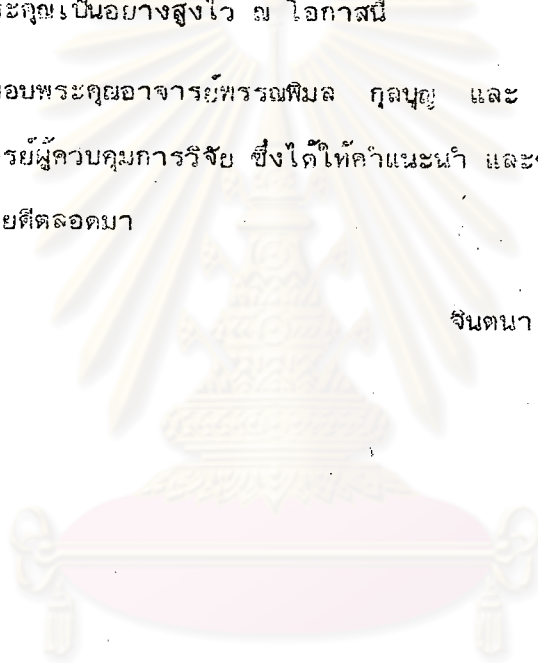

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ เรื่องนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือในการให้ข้อมูลจากคณาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตพิษณุโลก ผู้ตอบแบบสอบถาม อาจารย์และบรรณารักษ์ ผู้ปฏิบัติงานในหอสมุดกลางของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ และอาจารย์ผู้ดำเนินงานของโครงการ ตำรา ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์พรณิมาล กุลบุญ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พวงแก้ว ปุณยกนก อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย ซึ่งได้ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในการตรวจทานและแก้ไขงานวิจัยนี้ด้วยดีตลอดมา

จินตนา กระแสชัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ณ
รายการตารางประกอบ.....	ผ
บทที่	
๑. บทนำ.....	๑
ความเป็นมาของปัญหา.....	๑
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๔
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๑๐
ขอบเขตของการวิจัย.....	๑๑
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๑๕
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	๑๒
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	๑๓
๒. การเขียนตำราระดับอุดมศึกษา.....	๑๔
ความหมายของ "ตำรา".....	๑๔
ประเภทของตำรา.....	๑๕
บทบาทของตำราที่มีต่อการศึกษา.....	๑๖
ลักษณะของตำราที่ดี.....	๑๗
องค์ประกอบของการเขียนตำรา.....	๑๘
ขั้นตอนในการเขียนตำรา.....	๒๐
การเขียนตำราระดับอุดมศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	
วิทยาเขตพิษณุโลก.....	๒๒

๓. บทบาทห้องสมุดมหาวิทยาลัยต่อการเขียนตำราของคณาจารย์.....	๒๕
๔. วิธีดำเนินการวิจัย.....	๓๖
การสร้างแบบสอบถาม.....	๓๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๓๘
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๓๘
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๔๐
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	๘๓
สรุปผลการวิจัย.....	๘๓
อภิปรายผล.....	๘๑
ข้อเสนอแนะ.....	๘๖
บรรณานุกรม.....	๑๐๑
ภาคผนวก.....	๑๐๗
ประวัติผู้เขียน.....	๑๖๑

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. หน้าที่การปฏิบัติงานที่คณาจารย์รับผิดชอบในปัจจุบัน.....	๔๓
๒. จำนวนผู้มีประสบการณ์ในการเขียนที่ใช้สิ่งพิมพ์แต่ละประเภทในการเขียนตำรา จำแนกตามคณะ.....	๔๖
๓. จำนวนสิ่งพิมพ์แต่ละประเภทที่ใช้อ้างอิงในตำราที่คณาจารย์ได้เขียนขึ้น จำแนกตามคณะ.....	๔๗
๔. ความถี่ในการเข้าใช้ห้องสมุดของคณาจารย์.....	๕๑
๕. ช่วงเวลาที่คณาจารย์ชอบใช้ห้องสมุด.....	๕๒
๖. ห้องสมุดที่คณาจารย์ใช้บ่อยที่สุด.....	๕๒
๗. เหตุผลที่คณาจารย์เลือกใช้ห้องสมุด.....	๕๓
๘. วิธีการที่คณาจารย์รู้จักวิธีใช้ห้องสมุด.....	๕๓
๙. วิธีที่คณาจารย์ค้นหาเรื่องที่ต้องการจากห้องสมุด.....	๕๔
๑๐. จุดมุ่งหมายในการเข้าใช้ห้องสมุดของคณาจารย์.....	๕๕
๑๑. จำนวนหนังสือที่คณาจารย์ยืมจากหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ พิษณุโลก ใน ๑ ภาคเรียน.....	๕๕
๑๒. วิธีปฏิบัติในการหาข้อมูลสำหรับการเขียนตำราของผู้มีประสบการณ์ในการเขียน จำแนกตามตำแหน่งทางวิชาการ.....	๕๖
๑๓. ค่าเฉลี่ยการจัดอันดับที่แหล่งของสิ่งพิมพ์ที่ผู้มีประสบการณ์ในการเขียนใช้ค้นคว้าเพื่อการเขียนตำรา.....	๕๖
๑๔. ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของผู้มีประสบการณ์ในการเขียนเกี่ยวกับความพอเพียงของทรัพยากรห้องสมุดของหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก ที่ใช้ในการเขียนตำรา.....	๕๘

ตารางที่

หน้า

๑๕.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของผู้มีประสบการณ์ในการเขียนเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้หนังสือในห้องสมุด เพื่อการเขียนตำรา.....	๖๐
๑๖.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของผู้มีประสบการณ์ในการเขียนเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้หนังสืออ้างอิงในห้องสมุด เพื่อการเขียนตำรา.....	๖๒
๑๗.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของผู้มีประสบการณ์ในการเขียนเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้วารสารในห้องสมุด เพื่อการเขียนตำรา.....	๖๔
๑๘.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของผู้มีประสบการณ์ในการเขียนเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้หนังสือพิมพ์ในห้องสมุด เพื่อการเขียนตำรา.....	๖๖
๑๙.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของผู้มีประสบการณ์ในการเขียนเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้วิทยานิพนธ์ในห้องสมุด เพื่อการเขียนตำรา.....	๖๘
๒๐.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของผู้มีประสบการณ์ในการเขียนเกี่ยวกับ ปัญหาการใช้เอกสารอื่น ๆ และโสตทัศนวัสดุในห้องสมุดเพื่อการ เขียนตำรา.....	๗๐
๒๑.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักคำตอบของคณาจารย์เกี่ยวกับปัญหาทั่วไปในการใช้ หอสมุดกลางมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.....	๗๒
๒๒.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของคณาจารย์เกี่ยวกับความต้องการให้ ห้องสมุดจัดบริการต่าง ๆ.....	๗๓
๒๓.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อทรัพยากรห้องสมุด.....	๗๗
๒๔.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อระเบียบการใช้ห้องสมุด.....	๗๘
๒๕.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อบุคลากรห้องสมุด.....	๗๙
๒๖.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของคณาจารย์ต่ออาคารสถานที่.....	๘๐
๒๗.	ค่าเฉลี่ยน้ำหนักความคิดเห็นของคณาจารย์ต่อบริการของห้องสมุด.....	๘๑